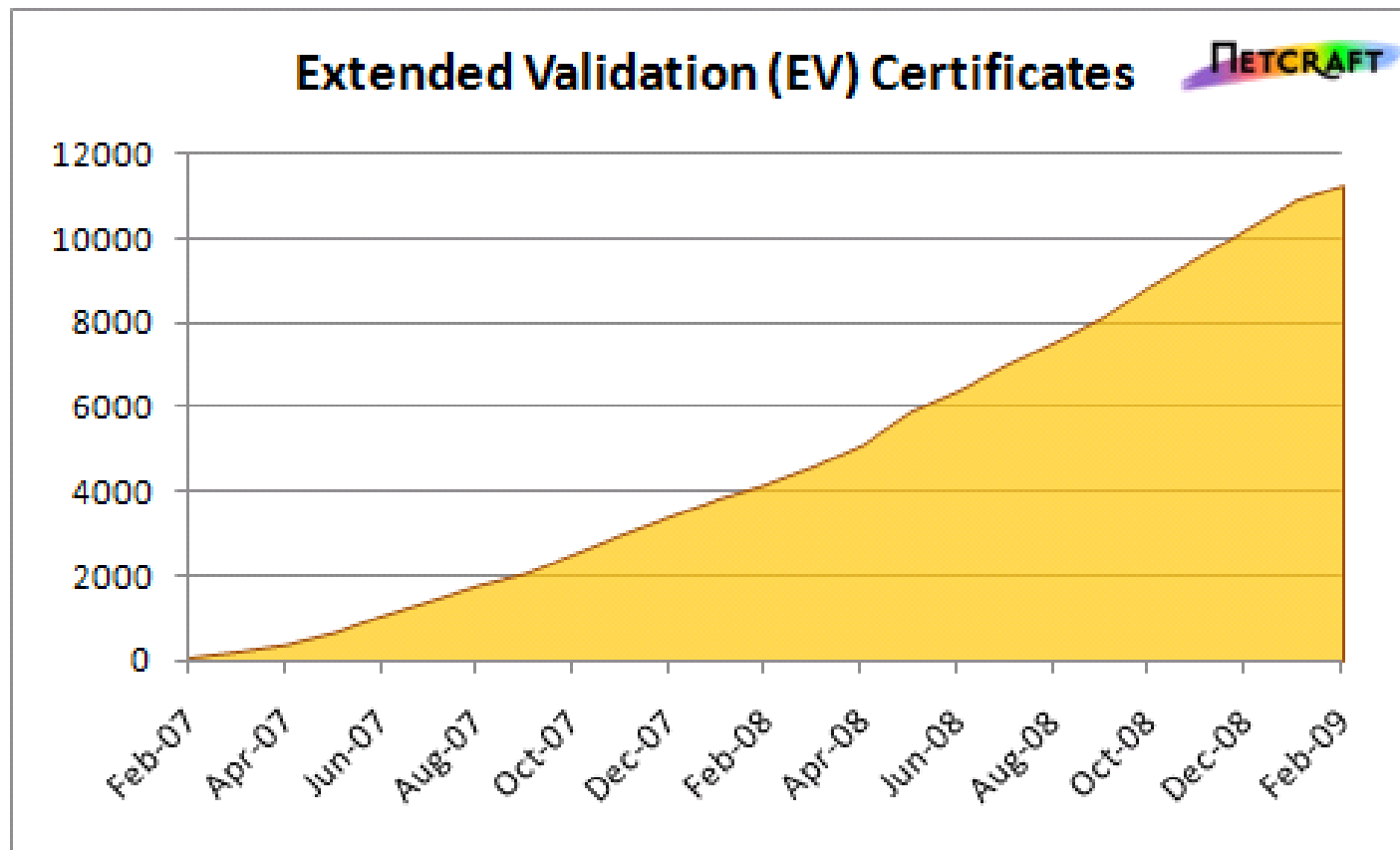
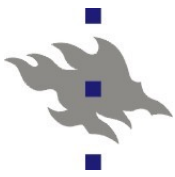

Netcraft: EVC-tilasto

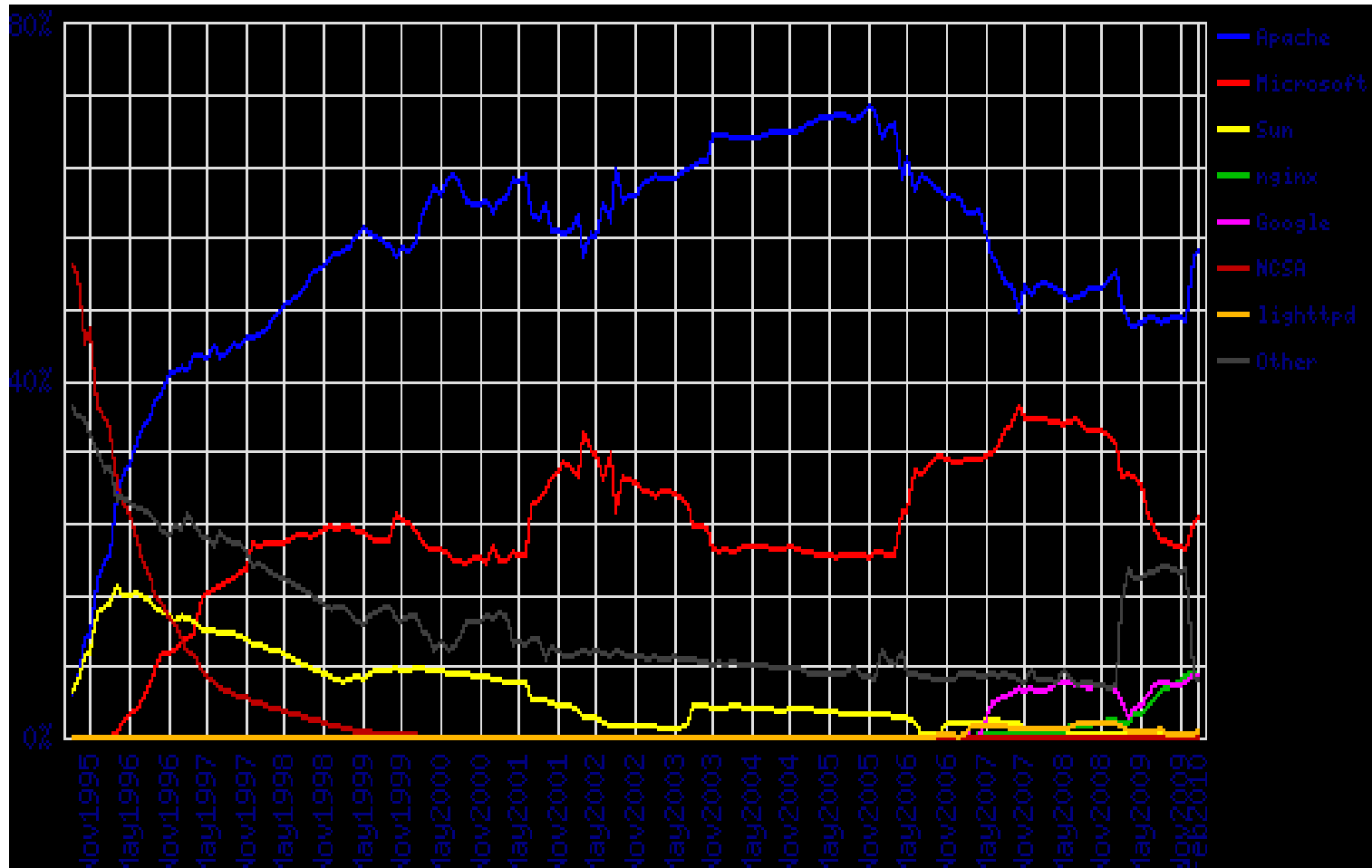

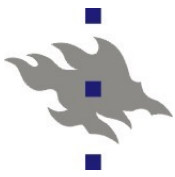
Apache

- Apache on edelleen maailman käytetyin http-palvelin
 - IIS:n ”markkinaosuus” tosin on kasvanut
- Apache on Linuxin rinnalla menestynein OS-ohjelma
- Apache on ”ilmainen”
 - Maailmalla on paljon harrastelijoiden apache-asennuksia tai vain unohtuneita palvelimia, joita kukaan ei enää ylläpidä
- Apachella on pitkä historia takanaan
 - Apache projekti perustettiin 1995 jatkamaan NCSA httpd:n kehitystä
- Apache on ”valmis”.
 - Jo apache-1.3 toteutti kaikki http/1.1:n ominaisuudet
- Apache ei ole sovellusalusta
 - Apache tarjoaa vain http-palvelun, ei ohjelmointiympäristöä www-sovellusten toteuttamiseen

Netcraft: WWW-palvelimet

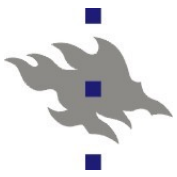

Päivän harjoitustehtävä

- Miten konfiguroidaan Apachella laitoksen ”intranet”-viritys? Ei tarvitse kokeilla tai oikeasti asentaa apachea, hyvä arvaus apachen konfiguraatiotiedostoon lisättävistä riveistä riittää.

1. Tutustu Apache 2.x:n manuaaliin osoitteessa <http://httpd.apache.org/docs/2.2/>
2. Miten asetat Apachella seuraavat pääsyrajoitukset hakemistopolun */home/*/intranet* alta tarjoiltaville tiedostoille:
 - a. Vaaditaan SSL/TLS-kryptattu yhteys
 - b. Vaaditaan autentikointi http basic-autentikoinnilla, eli validi käyttäjätunnus ja salasana. Käyttäjät ja salasanat löytyvät tiedostosta */etc/wwwusers*

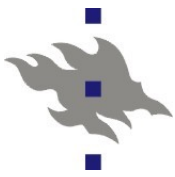

Jatkoa päivän harjoitustehtävään

3. Oletetaan että kaikkien käyttäjien kotihakemistopolut ovat muotoa */home/<user>/*

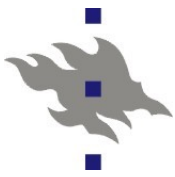
Miten konfiguroit Apachen palauttamaan muotoa *http://serveri/i/user/foo.html* olevasta URL:ista tiedoston */home/user/intranet/foo.html* ?

- Tehtävä 2 vaatii laitoksen www-serverillä 7 rivin verran apachen konfigurointia.
- Tehtävä 3 vaatii laitoksen www-serverillä 2 rivin verran apachen konfigurointia

Miksi Apache?

- Riittävän tehokas
- Täydellinen http-tuki
 - Tuki myös ominaisuuksille, joita kukaan ei käytä
- Skaalautuva
 - Apache hyötyy moniprosessoriarkkitehtuureista
 - Apachen proxy-tuella mahdollista myös kuormanjako ja generoitujen sivujen talletus välimuistiin
- Modulaarisuus
 - Varsinaiset www-sovellusympäristöt ovat apache-projektin ulkopuolisia ja usein toteutettu apachen moduleilla
 - php, python, perl, ruby
 - Jopa jonkinlainen asp-tuki ja asp.net tuki löytyy
- SSL/TLS-tuki
 - aina tämä ei ole ollut helposti saatavilla
- Apache on hyvin dokumentoitu
 - <http://httpd.apache.org/docs>

Apachen ominaisuudet

- Tiedostojen jakaminen (staattinen sisältö)
 - URL-avaruuden kuvaus tiedostopoluiksi
- DNS-nimellä ja IP-osoitteella tapahtuva palvelun valinta (virtualhosts)
- URL- ja tiedostokohtainen konfigurointi
 - *.htaccess*-tiedostot yksittäisten alihakemistojen konfigurointiin
 - Käyttäjille sallitut konfiguraatiovaihtoehdot
 - Metatiedot: mime-tyypit ja merkistöt
 - CGI-skriptin suoritus tiedoston tyyppin perusteella
 - Tiedoston käsittely apachen modulilla (esim. Php-ohjelman suoritus)
- Monipuolinen lokien konfigurointi

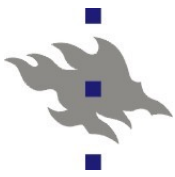
Lisää Apachen ominaisuuksia

- Autentikointi IP-osoitteen perusteella
- Salasana-autentikointi
- Automaattiset hakemistolistaukset
- Http-välimuisti (proxy)
- WebDAV – sivujen etäpäivitys
- Kompresointi
- Suodattimet: sivujen edelleen käsittely ulkoisilla ohjelmilla tai sisäänrakennetuilla apache-moduleilla
- Http-otsakkeiden muokkaus
- Palvelimen tilan monitorointi

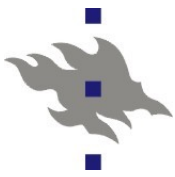
Vielä lisää apachen ominaisuuksia

- Sisältöneuvottelu (content-negotiation): merkistöjen, tiedostotyyppien ja kielen valinta selaimen toivomusten perusteella
- mod_rewrite: yleistyökalu URL:ien kuvaamiseen tiedostojärjestelmään
- Ympäristömuuttujien asetus cgi-skripteille
- SSL/TLS-tuki
- CGI-skriptien suoritus CGI-skriptin omistajan oikeuksin
- Apachen ulkopuoliset modulit
 - PHP-tulkki mod_php
 - Perl-tulkki mod_perl
 - Python-tulkki mod_python
- Ruby on Rails
 - Cgi-skriptien kautta

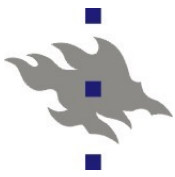
Apache-2.2

- Julkaistiin 1.12.2005
- Parempi proxy-tuki, erityisesti www-välimuistina toimimiselle
- Konfigurointia yksinkertaistettu
 - Mukana konfigurointiesimerkkejä erilaisiin yleisiin tarpeisiin
- Suodatinten (filters) dynaaminen konfigurointi
- SQL-tietokantatuki lisätty apachen ytimeen
 - Tietokantoja käyttävien modulien ei tarvitse enää toteuttaa tietokantayhteyksien luontia itse
 - Moduilit voivat jakaa luotuja tietokantayhteyksiä
- Tuki TLS-yhteyden neuvottelulle http-portissa
 - Nimipohjaiset virtuaalipalvelimet myös SSL/TLS-yhteyksille (RFC 2817)

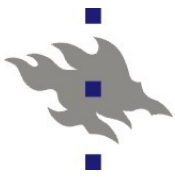
Politiikkapäätöksiä

- Rivikäyttäjien omille sivuille suunnattu palvelin ja keskitetysti ylläpidetty sovelluspalvelin tarvitsevat kovin erilaiset konfiguraatiot
- Yhdellä WWW-hotellipalvelimella voi olla tuhansia käyttäjiä
 - Miten estetään heitä aiheuttamasta vahinkoa itselleen, toisilleen ja palvelimelle?
- Sallitaanko käyttäjien asentaa omia dynaamista sisältöä tuottavia ohjelmistoja?
- Mitä eri www-sovelluspalveluita halutaan tarjota?
- Käyttäjien omien ohjelmien eristäminen toisistaan eri käyttäjätunnusten taakse on mahdollista, mutta työlästä ja raskaampaa kuin yhden ainoan jaetun tunnuksen käyttö
- Virtuaalikoneet ovat uusi ratkaisu ongelmaan

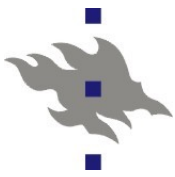
Apachen asennuksesta

- 'yum install httpd php mod_python mod_perl'
 - Apache www-palvelimen kääntäminen ja asentaminen on melko helppoa
 - Ulkoisten apache modulien ja niiden tarvitsemien muiden kirjastojen ja ohjelmistojen asennus valitettavasti ei ole!
 - ts. distribuution tarjoaman valmiin apache-asennuksen käyttäminen säästää paljon aikaa
 - Distribuution oma apache-konfiguraatio voi erota paljon pakasta vedetyn apachen konfiguraatiosta
- 'yum install mod_ssl'
 - Asennetaan tai generoidaan ssl-sertifikaatti
- Editoidaan apachen konfigurointitiedosto kuntoon politiikkapäätösten mukaan
 - Helposti sanottu..
- /etc/rc.d/init.d/apache start

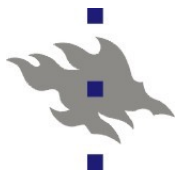
Apachen lokit

- Fedoran oletusasennuksessa `/var/log/httpd` -hakemistossa
- `access_log`
 - hakujen loki
- `error_log`
 - Virheloki
 - Tänne lokitetaan sivun käsittelyssä, apachen konfiguraatiossa tai skriptien suorituksessa tapahtuneet virheet
 - **Täältä etsitään vihjeitä, jos asiat eivät toimi!**
 - Hakuloki (`access_log`) ja virhelogi (`error_log`) ovat erikseen
- `ssl_access_log`, `ssl_error_log`
 - Vastaavat lokit SSL-kryptatuille sivuhauille
- `suexec_log`
 - Käyttäjän oikeuksin suoritettujen cgi-skriptien loki

Apachen konfiguraatio

- */etc/httpd* – Apachen konfiguraatiohakemisto
- */etc/httpd/conf/httpd.conf* – varsinainen konfiguraatiotiedosto
- */etc/httpd/conf.d* – Hakemisto johon paketoituneet apache-modulit pudottavat modulien konfiguraatiotiedostot
- */etc/pki/tls/private/localhost.key*
/etc/pki/tls/certs/localhost.crt
 - `mod_ssl` salainen avain ja sertifikaatti
 - Fedorassa sertifikaatit ja avaimet */etc/pki* hakemistossa
- */var/www*
 - DocumentRoot ja cgi-bin hakemistot
- */var/log/httpd*
 - Palvelimen lokit

PHP:n asennus

■ PHP:n asennus (FC3:ssa) 'yum install php':

Dependencies Resolved

Transaction Listing:

Install: php.i386 0:4.3.10-3.2

Performing the following to resolve dependencies:

Install: flac.i386 0:1.1.0-7

Install: libidn.i386 0:0.5.6-1

Install: libidn-devel.i386 0:0.5.6-1

Install: php-pear.i386 0:4.3.10-3.2

Install: speex.i386 0:1.0.4-4

Update: curl.i386 0:7.12.3-2

Update: curl-devel.i386 0:7.12.3-2

Update: libao.i386 0:0.8.5-2

Update: libao-devel.i386 0:0.8.5-2

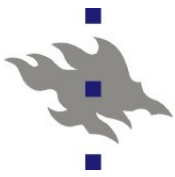
Update: libogg.i386 2:1.1.2-1

Update: libogg-devel.i386 2:1.1.2-1

Update: libvorbis.i386 1:1.1.0-1

Update: libvorbis-devel.i386 1:1.1.0-1

Update: vorbis-tools.i386 1:1.0.1-4

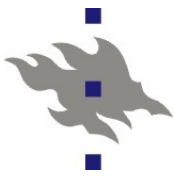
Fedoran apache-paketit

■ Apache-moduleja:

- *mod_dav_svn* – subversion versionhallinta [http:n](http://n) yli
- *mod_ssl* – SSL tuki apacheen (openssl-kirjastolla)
- *mod_jk* – Apache moduli tomcat:illa toteutettujen web-sovellusten liittämiseen osaksi Apachen URL-avaruutta
- *mod_perl, mod_python, php, mod_mono*
 - Moduleja www-sovellusten kehitykseen eri kielillä
 - *mod_mono*: asp.net toteutus

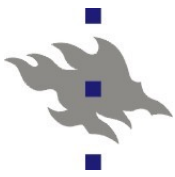
■ PHP on jaettu myös moduleihin

- Tämän vuoksi PHP-riippuvuudet FC4:stä eteenpäin hieman järkevämmät
- *php-cli* – komentorivin PHP-tulkki
- *php_idap* – Tuki LDAP-protokollalle
- *php_mysql, php_pgsql* – tietokantatuki
- *php_gd* – Grafiikan generointi php:lla

Apache-2.x rinnakkaisuus

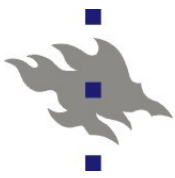
- Apachen 1.x versioissa rinnakkain tapahtuvien http-pyyntöjen käsittely tapahtui vain rinnakkaisilla prosesseilla
- Apache 2.x versioihin lisättiin tuki säikeille
 - Joillain apache-alustoilla prosessit ovat raskaita (win32)
- MPM-modulit ovat erilaisia rinnakkaisuustuen toteutuksia
 - Linuxissa prosessit ovat kevyitä: säietuki ei juurikaan lisää tehokkuutta
 - Säietuesta voi olla haittaa: apachen ulkopuoliset modulit tai niiden käyttämät kirjastot eivät välttämättä ole säieturvallisia
 - Linuxissa siis kannattaa käyttää mpm_prefork-moduulia
 - FC6:n httpd paketissa tulee kaksi eri apache-binääriä, toinen prosessituella, toinen säietuella (*httpd.worker*)

Konfiguraatiosyntaksia

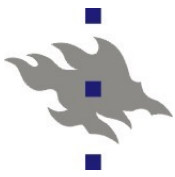
```
<Directory "/var/www/cgi-bin">  
  AllowOverride None  
  Options None  
  Order allow,deny  
  Allow from all  
</Directory>
```

- Konfiguraatiodirektiivit noudattavat syntaksia 'direktiivi *argumentti1 argumentti2*'
- '#'-merkillä alkavat rivit ovat kommentteja
- Direktiiveillä on konteksti, jossa ne vaikuttavat
 - Konteksti voi olla palvelimen globaali konfiguraatio, tiettyä muotoa oleva URL, hakemisto, virtualhost, jne
 - Jotkin direktiivit ovat käytettävissä vain tietyissä konteksteissa

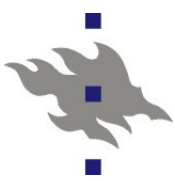
URL:ien kuvaus tiedostoiksi

- *DocumentRoot* – hakemisto josta Apache palvelee tiedostoja
 - *DocumentRoot "/home/www/htdocs"*
- *mod_userdir* - käyttäjien www-sivujen polku
 - Perinteinen *public_html* -hakemisto käyttäjän kotihakemistossa:
UserDir public_html
 - WWW-sivut erillisessä hakemistohierarkiassa:
UserDir /var/html
UserDir /var/www//docs*
 - On mahdollista antaa useita vaihtoehtoisia sijainteja käyttäjän omille sivuille:
UserDir public_html /hakemisto/jossain http://redirect.here/
 - '~'-merkkiä ei voi vaihtaa toiseksi muuttamatta apachen lähdekoodia(?)

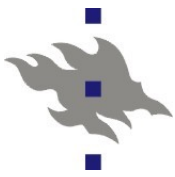
URL:ien kuvaus tiedostoiksi

- `mod_alias` – URL:ien kuvaus tiedostojärjestelmään ja uelleenohjaukset
- Palveltavan hakemiston tai tiedoston lisäys palvelimelle:
Alias <URL-polku> <Tiedostopolku>
Alias /icons/ "/usr/local/apache/icons"
Alias /hallinto /group/hallinto
 - Tiedostojen ei tarvitse olla *DocumentRoot* hakemiston alla
- Myös säännölliset lausekkeet käytettävissä
AliasMatch "^/u/tkt_legg/(.)" \ "/home/fs/leggio/public_html/\$1"*
- URL:ien kuvaus CGI-skripteiksi
ScriptAlias /cgi-bin/ /www/cgi-bin
ScriptAliasMatch ^/cgi-bin(.) /www/cgi-bin\$1*

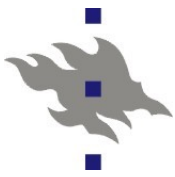
Yksinkertaiset uudelleenohjaukset

- `mod_alias` tarjoaa yksinkertaiset uudelleenohjaukset:
 - `Redirect <http-status> <polku palvelimella> <uusi URL>`
 - Esim:
`Redirect permanent /Jani.Jaakkola \`
`http://www.cs.helsinki.fi/u/jjaakkol`
`RedirectMatch (.*)\.gif$ http://www.anotherserver.com$1.jpg`
- Uudelleenohjausdirektiivit sovelletaan ensin, Alias-direktiivit vasta uudelleenohjausten jälkeen
- `mod_rewrite` tarjoaa ilmaisuvoimaisempia vaihtoehtoja uudelleenohjauksiin

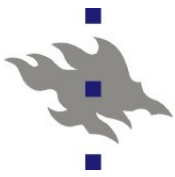
Ehdollinen konfigurointi

- `<IfModule>`-direktiivillä voidaan ottaa käyttöön ryhmä direktiivejä, jos jokin annettu apache.moduli on käytössä
 - Esim. SSL/TLS-direktiivejä käytetään vain, jos `mod_ssl` on käytössä
- `<IfDefine>`-direktiivillä voidaan ryhmä direktiivejä ottaa käyttöön, jos jokin annettu ehto on voimassa
 - Apachea käynnistettäessä voidaan komentorivin `-D` optiolla valita vaihtoehtoisia konfiguraatioita

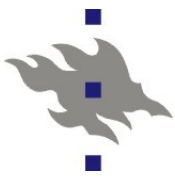
Direktiivien ryhmittely

- Direktiivit hakemistoja, tiedostoja ja URL:eja varten
- *<Directory /folder>*
- *<DirectoryMatch regex>*
 - direktiivit vaikuttavat vain fyysisessä hakemistossa */folder* oleviin tiedostoihin
 - *.htaccess*-tiedostot ovat hakemistoon itseensä säilöttyjä *<Directory>*-ryhmiä (tietyin rajoituksin)
- *<Files *.png>*
- *<FilesMatch regex>*
 - Direktiivit vaikuttavat vain annetun nimisiin tiedostoihin
- *<Location /url/>*
- *<LocationMatch regex>*
 - Annettuun URL:iin sovellettavat direktiivit
- *<Virtualhost host>*
 - Virtuaalipalvelimeen sovellettavat direktiivit

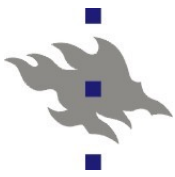
Direktiivien soveltaminen

- Yksi http-haku saattaa sopia moneen direktiiviryhmään
- Ryhmille on määritelty sovellusjärjestys:
 - Ensin *<Directory>* -ryhmät ja hakemiston *.htaccess*-tiedostosta löytyvät komennot hakemistonimen pituuden mukaan lyhyimmistä nimestä pisimpään
 - *<DirectoryMatch regex>* -säännölliseen lausekkeen sopivat
 - *<Files>* ja *<FilesMatch>* samaan aikaan
 - *<Location>* ja *<LocationMatch>* samaan aikaan
 - *<Virtualhost>* -ryhmän sisällä olevat direktiivit suoritetaan *<Virtualhost>* -ryhmän ulkopuolella olevien direktiivien jälkeen, jotta *<Virtualhost>* -ryhmällä voi ohittaa oletusasetukset
 - Muuten siinä siinä järjestyksessä missä ryhmät löytyvät konfiguraatitiedostosta

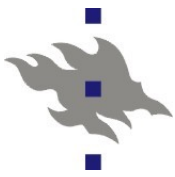
Virtualhost

- DNS-nimen pohjautuva konfiguraation valinta
 - Yhdellä IP-osoitteella ajetaan eri konfiguraatioita eri DNS-nimille tuleviin pyyntöihin
 - *NameVirtualHost* ja *ServerName*
- IP-osoitteeseen pohjautuva konfiguraation valinta
 - *<VirtualHost ip-osoite:portti>*
 - Edellyttää että palvelinkoneella on useampi IP-osoitteita
 - Mahdollistaa myös useamman eri sertifikaatin käytön samalla palvelimella (myös ilman TLS-protokollan apua)

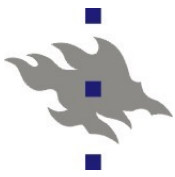
Options -direktiivi

- Valitaan mitkä apachen ominaisuudet ovat käytettävissä direktiivin kontekstissa:
 - *ExecCGI* – sallitaanko CGI-skriptien suorittaminen
 - *All* – kaikki paitsi *MultiViews*. Tämä on oletusarvo
 - *FollowSymLinks* – seuraanko symbolisia linkkejä
 - *Includes* – onko apachen www-sivujen esikäsittelijä käytössä (SSI, Server Side Includes)
 - *IncludesNOEXEC* – onko CGI-skriptien suorittaminen SSI-esikäsittelijän kautta sallittu
 - *Indexes* – generoiko apache hakemistolistauksia hakemistoista, joista puuttuu *index.html* -tiedosto
 - *SymLinksIfOwnerMatch* – apache seuraa vain symlinkkejä, joiden omistaja on sama kuin kohdetiedoston omistaja
 - Myös syntaksit: *Options +Foo* ja *Options -foo*

AllowOverride -direktiivi

- Valitaan *.htaccess* -tiedostoilla konfiguroitavat ominaisuudet
 - *AllowOverride none* – ei käytetä *.htaccess*-tiedostoja lainkaan
 - *AuthConfig* – käyttäjätunnuksilla autentikoinnin konfigurointi sallittu
 - *FileInfo* – metainformaation konfigurointi sallittu (mm. Mime-tyypit)
 - *Limit* – IP-pohjaisten pääsyoikeuksien konfigurointi sallittu
 - *Options* – sallii *Options* -komennon käyttämisen
 - Tämä voi olla vaarallinen: tällä sallitaan CGI-skriptien käytössä olon konfigurointi *.htaccess* -tiedostoilla

Pääsyr rajoitukset

- `mod_access` tarjoaa yksinkertaiset IP-osoitepohjaiset pääsyr rajoitukset
 - Allow from all|host|env=env-variable*
 - Deny from all|host|env=env-variable*
- Käytettävissä DNS-nimet, ipv4-osoitteet ja ipv6-osoitteet
- *Order* -direktiivillä valitaan onko pääsy oletusarvoisesti sallittu ja missä järjestyksessä *Allow* ja *Deny* säännöt suoritetaan
- *Order Deny,Allow*
 - Pääsy oletusarvoisesti sallittu, *Allow* -säännöllä presedenssi
- *Order Allow,Deny*
 - Pääsy oletusarvoisesti kielletty, *Deny* -säännöllä presedenssi

<Directory> esimerkki

```
<Directory /home/*/public_html>
  AllowOverride FileInfo AuthConfig Limit Indexes
  Options MultiViews Indexes SymLinksIfOwnerMatch -ExecCGI Includes
  <Limit GET POST OPTIONS PROPFIND>
    Order allow,deny
    Allow from all
  </Limit>
  <Limit PUT DELETE PATCH PROPPATCH MKCOL COPY MOVE LOCK UNLOCK>
    Order deny,allow
    Deny from all
  </Limit>
</Directory>
```

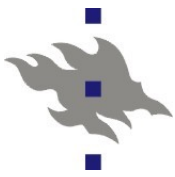
■ *Options*

- Mitkä apachen ominaisuudet hakemistossa ovat käytössä

■ *AllowOverride*

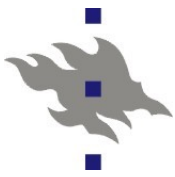
- Mitkä konfiguraatitiedoston säädöt voidaan vaihtaa `'.htaccess'`-tiedostolla

■ *Pääsyräjoitukset*

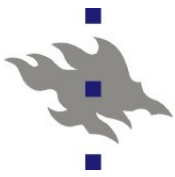
Käyttäjätunnukset

- `mod_auth` - tuki yksinkertaiselle salasana-autentikoinnille
- Salasanat kulkevat verkossa selväkielisinä ellei ssl-kryptaus ole käytössä
 - Vaihtoehtoisesti `mod_auth_digest` modulilla voi toteuttaa challenge-response autentikoinnin
 - Vaatii salasanat omassa salasanaformaattissa
- `AllowOverride AuthConfig` sallii autentikoinnin konfiguroinnin `.htaccess` -tiedostojen avulla
- Tarvitaan salasanatiedosto, joka sattuu olemaan syntaksiltaan samanlainen kuin `/etc/shadow`
- Apachen mukana tulee pieni komentoriviohjelma `htpasswd` jolla voi editoida salasanatiedostoja
- Salasanatiedoston voi laittaa dbm-tietokannan taakse
- `AuthGroupFile <tiedosto>` direktiivillä voi salasanatiedostoista löytyviä käyttäjiä jakaa ryhmiin
- `mod_auth_pam`: pam-autentikointi
- `mod_auth_ldap`: LDAP-serveriä vastaan tehty autentikointi

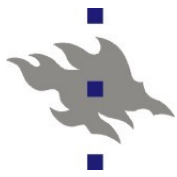
Lisää käyttäjätunnuksista

- Politiikkapäätös: Jos apachen pääsee käsiksi linux-asennuksen salasana-tiedostoon, se voi myös vahingossa vuotaa sen ulos verkkoon
 - Vaihtoehtoisesti voi konfiguroida apachen käyttämään esim. PAM-autentikointia tai LDAP-autentikointia, jolloin apachelle ei tarvitse antaa pääsyoikeuksia salasana-tiedostoihin
- *AuthUserFile <salasana-tiedosto>*
 - Salasana-tiedoston sijainti. Salasana-tiedosto on syytä pitää paikassa, josta Apache ei suostu jakamaan sitä verkkoon
 - Edes symlinkeillä!
- *Require user userid userid2*
 - Vaaditaan jokin listatuista käyttäjätunnuksista
- *Require group group group2*
 - Vaaditaan käyttäjän kuuluvan johonkin listatuista ryhmistä
- *Require valid-user*
 - Vaaditaan vain salasana-tiedostosta löytyvä validi salasana

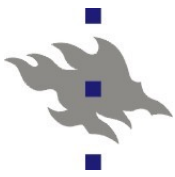
Apachen SSL-tuki

- SSL-protokollan RSA/DSA-neuvottelu on raskas CPU-aikaa kuluttava prosessi
 - Yhteyden kryptaus valmiiksi neuvotellulla avaimella on paljon kevyempi operaatio
 - Apache osaa säilyttää valmiiksi neuvoteltuja salaisia avaimia välimuistissa
 - *mod_ssl:n* SSL/TLS-toteutus ei siis ole täysin tilaton
- *mod_ssl* -paketin mukana tulee valmis SSL-virtuaaliserveri konfiguraatio
- *mod_ssl* asennuskriptit generoivat valmiin itseallekirjoitetun sertifikaatin
- SSL-protokolla sallisi kompressoinnin, mutta käytännössä sitä ei missään käytetä

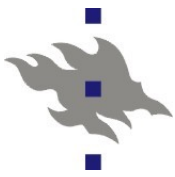
mod_ssl -konfigurointi

- *SSLOptions* – lähinnä CGI-skripteille hyödyllisten SSL-ominaisuuksien konfigurointi
 - *StdEnvVars* – SSL-neuvottelun konteksti skripteille
 - *FakeBasicAuth* – Asiakassertifikaatti näyttää skriptille onnistuneelta http basic autentikaatiolta
- *SSLPassPhraseDialog* – serverin sertifikaatin dekryptauksen konfigurointi
- *SSLRequire* – yleiskäyttöinen työkalu vaadittujen SSL-ominaisuuksien valintaan
- *SSLRequireSSL* – sallii pääsyn ainoastaan jos SSL-yhteys on onnistuneesti neuvoteltu
- *SSLVerifyClient* – vaatii asiakkaalta sertifikaatin

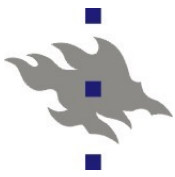
CGI-skriptit

- CGI-skriptit ovat Apachesta erillisiä ohjelmia, jotka suoritetaan vastauksen generoimiseksi http-pyyntöön
 - Yksinkertaisin tapa generoida dynaamista sisältöä
 - CGI-skriptit ovat aina tietoturvariskejä
- Poliittikkapäätöksiä CGI-skriptien tapauksessa:
 - Sallitaanko omien CGI-skriptien kirjoitus rivikäyttäjälle
 - Käytetäänkö suexec-mekanismia
 - Vaihtoehtona FastCGI-palvelinprosessit
- *ScriptAlias*
 - Apachen ylläpitäjän hakemisto CGI-skripteille
- *AddHandler cgi-script .php .pl*
 - Hakemistokohtaisesti valitaan mitkä tiedostot suoritetaan cgi-skripteinä
 - *AddHandler* toimii vain jos *Option ExecCGI* on käytössä
 - *AddHandler* toimii myös *.htaccess* -tiedostoissa

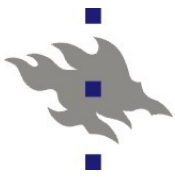
Sovellukset käyttäjän oikeuksin

- Apachen *suexec* ominaisuus mahdollistaa CGI-skriptin suorituksen skriptin omistajan oikeuksin
 - *Apache-asennuksessa on tällöin suexec -niminen setuid-root* binääri, jonka avulla apache voi vaihtaa suorittavan prosessin käyttäjätunnuksen, mikäli joukko tietoturva vaatimuksia toteutuu
 - *suexec:in* asennus on tehty tahallaan hankalaksi
- Suexec on käytössä jos ja vain jos
 - CGI-skripti tuli `mod_userdir` apache-modulilta (ts. tavallisesti `public_html`-hakemisto)
 - *SuExecUserGroup user group – CGI-skriptejä suorittavan käyttäjän valinta virtuaalipalvelimella*
- Suphp -paketti tarjoaa vastaavan virityksen jolla php-skriptit voi suorittaa käyttäjän oikeuksin
 - PHP safe mode on vaihtoehto

SSI - Server Side Includes

- SSI toteutettu apache-modulissa *mod_include*
- SSI on joukko html-tiedostoihin tageina upotettavia komentoja, jotka apache suorittaa
- SSI on kevyehkö menetelmä yhdistellä useasta lähteestä kokonaisia www-sivuja
- *Options +Includes* – otetaan SSI-käyttöön
- *AddOutputFilter INCLUDES .shtml* – tehdään SSI-prosessointi kaikissa .shtml-päätteisissä tiedostoissa
- *XBitHack on* – jos html-tiedostossa on x-bitti päällä tehdään SSI-prosessointi
- *XbitHack full* – SSI-käsitellyn tiedoston aikaleimaan vaikuttaa ainoastaan lähdetiedoston aikaleima

SSI-komennot

- Syntaksi:

 - `<!--#element attribute=value attribute=value ... -->`

- Tiedostojen inkluusio:

 - `<!--#include virtual="/footer.html" -->`

 - Myös cgi-skriptien inkluusio, mikäli polun takana itse asiassa oli cgi-skripti

- Tavallisen komennon suorittaminen:

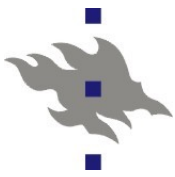
 - `<!--#exec cmd="date" -->`

 - `<!--#exec cgi=/cgi-bin/foo.pl -->`

 - `#exec cgi` tapauksessa oletetaan että cgi-skripti generoi http-otsakkeet

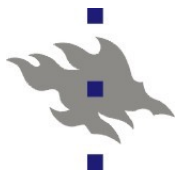
- Myös muuttujien ja ympäristömuuttujien asetukset ja ehdollinen suoritus

- Kontekstiedon liittäminen: milloin muutettu, tiedoston koko

Proxy-tuki

- Proxy apache vastaa saamaansa www-pyyntöön tekemällä itse haun jollekin toiselle palvelimelle
 - Proxy apache osaa myös FTP- ja TCP-asiakasyhteydet
- Apachea voi käyttää perinteisenä www-proxyna
 - WWW-proxya konfiguroitaessa täytyy **aina** ottaa käyttöön jonkinlainen autentikointi: spämmerit, kräkkerit ja muut ikävät ihmiset löytävät avoimet proxyt väistämättä
 - *mod_cache*, *mod_mem_cache*, *mod_disk_cache* toteuttavat välimuistin proxyn kautta haetuille sivuille
- Reverse-proxy
 - Ohjaa annettuun URL:iin tulleet http-pyyntöt toiselle palvelimelle, ts. Edustapalvelimelta taustapalvelimelle
 - Kuorman tasaus
 - Apachen ulkopuolisten http-palvelinten liittäminen osaksi virtuaalista apache URL-avaruutta
 - esim. tomcat-konfiguraatio db.cs.helsinki.fi -palvelimella

Proxyn konfigurointi

■ Perinteinen proxy

ProxyRequests On
ProxyVia On

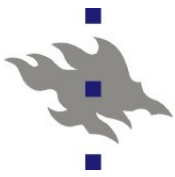
```
<Proxy *>  
Order deny,allow  
Deny from all  
Allow from internal.example.com  
</Proxy>
```

■ Reverse proxy

ProxyRequests Off

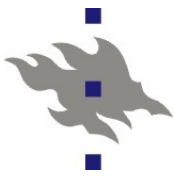
```
<Proxy *>  
Order deny,allow  
Allow from all  
</Proxy>
```

```
ProxyPass /foo http://foo.example.com/bar  
ProxyPassReverse /foo http://foo.example.com/bar
```


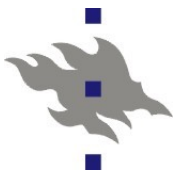
Välimuistin konfigurointi

```
#  
# Sample Cache Configuration  
#  
LoadModule cache_module modules/mod_cache.so  
  
<IfModule mod_cache.c>  
#LoadModule disk_cache_module modules/mod_disk_cache.so  
# If you want to use mod_disk_cache instead of mod_mem_cache,  
# uncomment the line above and comment out the LoadModule line below.  
<IfModule mod_disk_cache.c>  
CacheRoot c:/cacheroot  
CacheEnable disk /  
CacheDirLevels 5  
CacheDirLength 3  
</IfModule>  
  
LoadModule mem_cache_module modules/mod_mem_cache.so  
<IfModule mod_mem_cache.c>  
CacheEnable mem /  
MCacheSize 4096  
MCacheMaxObjectCount 100  
MCacheMinObjectSize 1  
MCacheMaxObjectSize 2048  
</IfModule>  
# When acting as a proxy, don't cache the list of security updates  
CacheDisable http://security.update.server/update-list/  
</IfModule>
```

WebDAV

- Web-based Distributed Authoring and Versioning
 - Tiedostojen etäpäivitys käyttäjille
 - RFC 2518 (http PUT, DELETE, jne)
 - Tiedostojärjestelmä [http:n](http://n) yli
 - Myös samanaikaisuuden hallinta
 - Dreamweaver ja MS Office tukevat
- Apache moduulit:
 - *mod_dav* – toteuttaa WebDAV-protokollan
 - *mod_dav_fs* – WebDav tiedostojärjestelmässä
- Konfiguraatiossa direktiivi *Dav On*
 - Toimii hakemistoissa, joihin apache-palvelimella on kirjoitusoikeus
 - Apache ei tue talletettavan tiedoston omistajan asettamista
 - Tiedoston omistajaksi tulee Apache-prosessin käyttäjätunnus

Satunnaisia kikkoja

■ Kompressointi lennossa:

```
<Directory "/your-server-root/manual">  
  AddOutputFilterByType DEFLATE text/html  
</Directory>
```

■ Merkistön valinta:

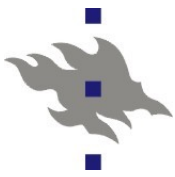
```
AddCharset EUC-JP .euc
```

■ Tiedostojen mime-tyyppi:

```
AddType text/vnd.wap.wml .wml
```

■ Serverin tilatieto:

```
<Location /server-info>  
  SetHandler server-info  
</Location>
```


Squid www-proxy

- Www-proxylla voidaan pitää organisaatiossa usein käytettyjä sivuja välimuistissa keskitetysti
 - Cache-osumat voivat vähentää latenssia
 - Säästetään www-liikenteessä, tyypillisesti n. 20-30%
- Proxy voi toimia palomuurina pahan ulkomaailman ja intranetin välissä – intranetistä ei välttämättä ole suoraa reittiä ulkomaailmaan lainkaan
- http-porttikäytäviä muihin protokolliin (esim. Ftp)
- Squid tukee pakkoproxy-konfiguraatiota
 - Pakkoproxy sieppaa kaiken http-liikenteen proxyille käsiteltäväksi suoraan verkosta
- Organisaatiolle keskitetty paikka monitoroida www-liikennettä
- Konfiguroitavat pääsyrajoitukset
- Squid tuntee myös proxy-hierarkiat ja kollegat
 - ICP – Internet Cache Protocol